

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

(অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়)

গোচৰ নং : লেখ আবেদন (দেৱানী)/৩২৫৪/২০১৫

মহম্মদ শ্বাহজাহান আলী

পিতা-প্ৰয়াত সামান আলী মুনছি

নিবাস-গাওঁ আৰু ডাকঘৰ-ৰামপুৰ

থানা-মুকালমুৱা

জিলা-নলবাৰী, অসম।

বনাম

অসম চৰকাৰ আৰু আন দুজন

প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে- সচিব, শিক্ষা বিভাগ, অসম চৰকাৰ, সচিবালয়, দিশপুৰ,
গুৱাহাটী-৭৮১০০৬

২) মাধ্যমিক শিক্ষা সঞ্চালক, কাহিলিপাৰা, অসম, গুৱাহাটী-১৯।

৩) বিদ্যালয় সমূহৰ পৰিদৰ্শক, নলবাৰী জিলা চক্ৰ,

থানা আৰু ডাকঘৰ- নলবাৰী, অসম।

আবেদনকাৰীৰ হৈ অধিবক্তা-শ্ৰীযুত এছ.আৰ. বৰভূঞা

উত্তৰদাতাৰ হৈ অধিবক্তা :

লেখ আবেদন (দেৱানী)/৫৮৬৪/২০১৫

মহম্মদ শ্বাহজাহান আলী

পিতা-প্ৰয়াত সামান আলী মুনছি

নিবাস-গাওঁ আৰু ডাকঘৰ-ৰামপুৰ

থানা-মুকালমুৱা

জিলা-নলবাৰী, অসম।

বনাম

অসম চৰকাৰ আৰু আন দুজন

প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে- সচিব, শিক্ষা বিভাগ, অসম চৰকাৰ, সচিবালয়, দিশপুৰ,
গুৱাহাটী-৭৮১০০৬

২) মাধ্যমিক শিক্ষা সঞ্চালক, কাহিলিপাৰা, অসম, গুৱাহাটী-১৯।

৩) বিদ্যালয় সমূহৰ পৰিদৰ্শক, নলবাৰী জিলা চক্ৰ,

থানা আৰু ডাকঘৰ নলবাৰী, অসম।

অধিবক্তা-শ্ৰীযুত এম. হুছেইন

অধিবক্তা : অসম চৰকাৰ আৰু আন দুজনৰ হৈ উপস্থিত

বিচাৰপীঠত উপস্থিত আছে

মহামান্য ন্যায়াধীশ শ্ৰীযুত সঞ্জয় কুমাৰ মেধি

আবেদনকাৰীসকলৰ অধিবক্তা: শ্ৰী এইচ. আৰ. এ. চৌধুৰী, জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা

শ্ৰী এফ. ইউ বৰভূঞা, অধিবক্তা

উত্তৰদাতাসকলৰ অধিবক্তা : শ্ৰী এন. জে. খাটনিয়াৰ, স্থায়ী অধিবক্তা,

শিক্ষা বিভাগ, অসম

শুনানিৰ তাৰিখ: ০৯.০৫.২০২৪

ৰায়দানৰ তাৰিখ :০৯.০৫.২০২৪

ৰায়দান আৰু আদেশ

দুয়োখন লেখ আবেদনৰ ইখনৰ লগত সিখনৰ সম্পৰ্ক আছে আৰু একেজন আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰিছে আৰু দুয়োখন আবেদনৰ একেলগে শুনানি গ্ৰহণ কৰি দুয়োটা গোচৰ নিষ্পত্তি কৰি একক ৰায়দান প্ৰদান কৰা হ'ল।

২) এই গোচৰৰ বিতৰ্কিত বিষয়টো অনুশাসনমূলক কাৰ্যকলাপ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উত্তৰদাতাসকলৰ পদক্ষেপৰ সৈতে সম্পৰ্কিত, যাৰ ফলস্বৰূপে আবেদনকাৰীৰ পেন্সন সুবিধাৰ বাবে ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল। মূল তথ্যসমূহ হ'ল যে আবেদনকাৰীজন ০১.০৩.১৯৮২ তাৰিখে স্থাপিত হোৱা চৰ আঞ্চলিক হাইস্কুল, কলাৰচৰ (ইয়াৰ পিছত স্কুল বুলি কোৱা হ'ব)ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক প্ৰধান শিক্ষক। উক্ত বিদ্যালয়খন ১৯.১১.১৯৯১ তাৰিখে প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হয় আৰু আবেদনকাৰীয়ে প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে কাম কৰি থাকে। ২১.০৫.১৯৯৩ তাৰিখৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি বিদ্যালয়খনক উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়লৈ উন্নীত কৰা হয়। পৰৱৰ্তী সময়ত, ১৩.০৩.১৯৯৬ তাৰিখৰ এক নিৰ্দেশৰ জৰিয়তে অধ্যক্ষ পদকে ধৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পদসমূহ বন্টন কৰা হয়। ২৫.০৩.১৯৯৬ তাৰিখে এক নিৰ্দেশ দিয়া হয় যে হাইস্কুলখনৰ প্ৰধান শিক্ষকগৰাকীয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰিব আৰু আবেদনকাৰীগৰাকী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ হিচাপে থাকিব। আবেদনকাৰীয়ে নিয়মীয়া অধ্যক্ষৰ মৰ্যাদা দিয়াৰ অনুৰোধৰ সৈতে ১০.১১.২০১১ ত আবেদন দাখিল কৰিছিল আৰু ওপৰোক্ত আবেদন নলবাৰী জিলাৰ বিদ্যালয় পৰিদৰ্শকে ১৯.০১.২০১২ তাৰিখৰ এখন পত্ৰৰ জৰিয়তে দাখিল কৰিছে। কিন্তু বিষয়টো সমাধান কৰাৰ পৰিৱৰ্তে ১৬.০৯.২০১৪ তাৰিখে এক আদেশ জাৰি কৰি আবেদনকাৰীক নিলম্বন কৰা হয়। আবেদনকাৰীয়ে নিলম্বন আদেশৰ বিৰুদ্ধে অসম সেৱা (অনুশাসন আৰু আপীল) বিনিয়ম, ১৯৬৪ (ইয়াৰ পিছত বিনিয়ম হিচাপে উল্লেখ কৰা হৈছে) ১৪ নং নিয়মৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰে। ইয়াৰ পিছত কৰ্তৃপক্ষই ২০.১০.২০১৪ তাৰিখে এক কাৰণ দৰ্শোৱাৰ জাননী জাৰি কৰিছিল আৰু আবেদনকাৰীয়ে ২৮.১০.২০১৪

তাৰিখে ইয়াৰ উত্তৰ দিয়া বুলি দাবী কৰিছিল। অৱশ্যে, ০২.০১.২০১৫ তাৰিখে আন এক কাৰণ দৰ্শোৱাৰ জাননী জাৰী কৰা হৈছিল। এইটো লক্ষণীয় যে জাননীখন ০৭.০২.২০১৫ তাৰিখৰ আছিল আৰু আবেদনকাৰীক ১২.০২.২০১৫ ত প্ৰদান কৰা হৈছিল। ইতিমধ্যে, ৩১.০১.২০১৫ তাৰিখে আবেদনকাৰীয়ে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত আবেদনকাৰীয়ে প্ৰথম লেখ আবেদন (দেৱানী)/৩২৫৪/২০১৫ আবেদন দাখিল কৰিছিল। এই আবেদনখন চলি থকাৰ সময়তে, ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিতৰ্কিত আদেশ জাৰী কৰা হৈছিল, যাক দ্বিতীয় লেখ আবেদনত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হৈছে।

৪) আবেদনকাৰী সকলৰ হৈ উপস্থিত থকা বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা শ্ৰী এইচ. আৰ. এ. চৌধুৰী, আৰু সহযোগী অধিবক্তা শ্ৰী এফ. ইউ বৰভূঞা ৰ যুক্তিসমূহ মই শুনিলো। শিক্ষা বিভাগক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে শ্ৰী এন. জে. খাটনিয়াৰে, স্থায়ী অধিবক্তা, শিক্ষা বিভাগ, অসম

৫) আবেদনকাৰীৰ বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা শ্ৰী চৌধুৰীয়ে যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰে যে এই অভিযোগ ভিত্তিহীন, কিয়নো আবেদনকাৰীৰ অসৎ আচৰণ চিনাক্ত কৰিব পৰা কোনো দৃষ্টান্ত নাই। তেওঁ লগতে যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰে যে হাইস্কুলখনক উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়লৈ উন্নীত কৰা হৈছিল, আৰু আবেদনকাৰীয়ে বিদ্যালয়খনৰ অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কৰ্তৃপক্ষ জ্ঞাত আছিল। এই বুলিও যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰা হয় যে নলবাৰী জিলাৰ বিদ্যালয় পৰিদৰ্শকৰ ১৯.০১.২০১২ তাৰিখৰ পত্ৰখনে প্ৰমাণ হিচাপে কাম কৰে যে আবেদনকাৰীয়ে গ্ৰহণ কৰা সকলো পদক্ষেপ কৰ্তৃপক্ষৰ জ্ঞাত আছিল আৰু প্ৰতিষ্ঠানটোৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থত সম্পন্ন কৰা হৈছিল।

৬) অভিযোগসমূহৰ কোনো ভিত্তি নথকাৰ উপৰিও, বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা গৰাকীয়ে যুক্তি দাঙি ধৰে যে বিনিয়মত উল্লেখ কৰা প্ৰক্ৰিয়াৰ সম্পূৰ্ণ উলংঘন হৈছে। উক্ত বিনিয়মসমূহৰ নিয়ম ৯-ৰ কথা উল্লেখ কৰি দাখিল কৰা হৈছে যে অভিযোগসমূহ প্ৰমাণৰ ভিত্তিত প্ৰতিপন্ন কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। যদিও, কিছু ক্ষেত্ৰত, অনুশাসন কৰ্তৃপক্ষই তদন্ত কৰ্তৃপক্ষ হিচাপেও কাম কৰিব পাৰে, অপৰাধী কৰ্মচাৰীয়ে প্ৰতিৰক্ষা প্ৰমাণ দাখিল নকৰাৰ বাবে অভিযোগ প্ৰমাণ কৰাৰ পদ্ধতিক আওকাণ কৰিব নোৱাৰি। দাখিল কৰা

হৈছে যে, আবেদনকাৰীয়ে ২৮.১০.২০১৪ তাৰিখৰ উত্তৰত অভিযোগসমূহ স্পষ্টভাৱে অস্বীকাৰ কৰিছিল, আৰু এই অস্বীকাৰক উপেক্ষা কৰা হৈছে। বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ পৰামৰ্শদাতাই যুক্তি দাঙি ধৰে যে আনকি উত্তৰ দাখিল নকৰিলেও অনুশাসন কৰ্তৃপক্ষই তদন্ত নকৰাকৈ অপৰাধ প্ৰতিষ্ঠাৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হব নোৱাৰে যাৰ বাবে উক্ত কৰ্তৃপক্ষক তদন্তত পোৱা তথ্যৰ প্ৰতিবেদন প্ৰেৰণ কৰিব লাগিব যাতে অপৰাধীয়ে এনে ফলাফলৰ ওপৰত নিজৰ মতামত আগবঢ়াব পাৰে। মাধ্যমিক শিক্ষা সঞ্চালকে গৃহীত কৰা ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিবাদিত আদেশৰ প্ৰতি আদালতৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা গৰাকীয়ে এই সিদ্ধান্তৰ আঁৰৰ যুক্তিক সমালোচনা কৰিছে আৰু যুক্তি দিছে যে বিনিয়মত উল্লেখ কৰা পদ্ধতি অনুসৰণ নকৰাকৈ এই সিদ্ধান্ত অনুমানৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে। তেওঁ দাবী কৰে যে আৰোপ কৰা শাস্তি অত্যধিক কঠোৰ, কিয়নো আবেদনকাৰীৰ কোনো অসৎ আচৰণ কৰা নাছিল। বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা গৰাকীয়ে এইটোও আঙুলিয়াই দিয়ে যে দ্বিতীয়খন লেখ আবেদন- লেখ আবেদন (দেৱানী)/৫৮৬৪/২০১৫ত অন্তৰ্ভুক্তকালীন আদেশ দিয়া হৈছে, যাৰ ফলত আবেদনকাৰীৰ পৰা যিকোনো ধন আদায় কৰণ স্বগিত ৰখা হৈছে।

৮) আনহাতে, শিক্ষা বিভাগৰ বিজ্ঞ স্থায়ী অধিবক্তা, শ্ৰী খাতনিয়াৰে যুক্তি দিছে যে অভিযোগ নাকচ কৰিলেহে তদন্তৰ প্ৰয়োজন হয়। তেওঁ কয় যে আবেদনকাৰীয়ে ২০.১০.২০১৪ তাৰিখৰ কাৰণ দৰ্শোৱাৰ জাননীৰ প্ৰতি কোনো সঁহাৰি নিদিলে, আৰু ২৮.১০.২০১৪ তাৰিখৰ উত্তৰ, যিটো আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা বুলি দাবী কৰে, কেতিয়াও পোৱা নগ'ল। বিজ্ঞ স্থায়ী পৰামৰ্শদাতাই বিনিয়মৰ ১৪ নং নিয়মৰ ৰ অধীনত আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা আপীল আবেদনৰ প্ৰতি এই আদালতৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে আৰু যুক্তি দাঙি ধৰিছে যে উক্ত আপীলত আবেদনকাৰীয়ে অভিযোগসমূহ গ্ৰহণ কৰিছে আৰু সেয়েহে, অভিযোগবোৰ আৰু প্ৰমাণ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাথাকিবও পাৰে, যিহেতু সেইবোৰ স্বীকাৰ কৰা হৈছে। অভিযোগৰ ওপৰত গুৰুস্থ আৰোপ কৰি বিজ্ঞ স্থায়ী অধিবক্তাই যুক্তি দিছে যে যোগ্য কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা আনুষ্ঠানিক আদেশ অবিহনে আবেদনকাৰীয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ পূৰ্ণকালীন অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰা উচিত নাছিল, আৰু ইয়াক এক অসৎ আচৰণ বুলি গণ্য কৰা হয়। এই বুলিও যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰা হয় এখন হাইস্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক আৰু এখন উচ্চতৰ

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ পদত দায়িত্ব আৰু বিত্তীয় দিশ দুয়োটাৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য আছে আৰু কোনো আনুষ্ঠানিক নিৰ্দেশ অবিহনে আবেদনকাৰীয়ে নিজকে উন্নীত উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ বুলি ধৰি লোৱা কাৰ্য্য স্পষ্টভাৱে আইনৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত কাৰ্য্য যেন নালাগে। শ্ৰী খটানিয়াৰে এই কথাও স্পষ্ট কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে যে নলবাৰীৰ বিদ্যালয় পৰিদৰ্শকে ১৯.০১.২০১২ তাৰিখে প্ৰেৰণ কৰা পত্ৰখনে আবেদনকাৰীক বৰ্তমানৰ দাবী কৰাৰ কোনো অধিকাৰ প্ৰদান নকৰে।

১০) আবেদনকাৰীৰ হৈ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা শ্ৰী চৌধুৰীয়ে তেওঁৰ প্ৰত্যুত্তৰত কয় যে আবেদনকাৰীয়ে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত অভিযোগসমূহ কেতিয়াও স্বীকাৰ কৰা নাছিল। বিভাগে স্বীকাৰোক্তি হিচাপে নিৰ্ভৰ কৰা বুলি দাবী কৰা যোগাযোগৰ বাহিৰেও, যিটো নিলম্বনৰ সন্দৰ্ভত বিনিয়মৰ ১৪ নং নিয়মৰ অধীনৰ আপীল, কোনো অভিযোগ স্বীকাৰ কৰা নাই। আবেদনকাৰীয়ে কেৱল বিষয়টোৰ বাস্তৱিক দিশবোৰহে ব্যাখ্যা কৰিছিল। বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা গৰাকীয়ে তেওঁৰ এই যুক্তিৰ সমৰ্থনত তলত উল্লেখ কৰা গোচৰ সমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে যে নিৰ্ধাৰিত আইনী পদ্ধতিসমূহ পালন নকৰিলে শাস্তি বা আদেশক আইনগতভাৱে বৈধ বা বলবৎযোগ্য বুলি গণ্য কৰা নহ'ব :

i) **সুজাতা নাথ বনাম অসম চৰকাৰ আৰু অন্যান্য**, লেখ আবেদন (দেৱানী)/৬৯০৫/২০১০, ২৯.১০.২০১৯ তাৰিখে নিষ্পত্তি কৰা হৈছে; আৰু

(ii) **মোহৰ চন্দ্ৰ বৰ্মন বনাম অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য**, ২০২০ (২) জি.এল.টি ৫৩৭।

১১) উভয় পক্ষৰ বাবে বিজ্ঞ অধিবক্তাই উপস্থাপন কৰা যুক্তিসমূহ পুংখানুপুংখভাৱে বিবেচনা কৰা হৈছে, আৰু এই আদালতত দাখিল কৰা সাক্ষ্য সমূহ সযতনে পৰ্যালোচনা কৰা হৈছে।

১২) ৰেকৰ্ডত থকা যুক্তি আৰু সামগ্ৰীৰ পৰা প্ৰকাশ পোৱা তথ্যই দেখুৱায় যে হাইস্কুলখন ১৯৮২ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল আৰু আবেদনকাৰী আছিল প্ৰতিষ্ঠাপক প্ৰধান শিক্ষক। ১৯৯১ চনত আবেদনকাৰীক প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে লৈ বিদ্যালয়খন উন্নীত/প্ৰাদেশিকীকৰণ কৰা হৈছিল আৰু পৰবৰ্তী সময়ত ইয়াক এখন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়লৈ উন্নীত কৰা হৈছিল। সেই পৰ্যায়ত, আবেদনকাৰীয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় খনৰ অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। যদিও এনে

কাৰ্য আইন অনুসৰি কঠোৰভাৱে বিবেচনা কৰিব নোৱাৰি, আবেদনকাৰীয়ে ব্যৱহাৰিক কাৰণত এই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও উল্লেখযোগ্য যে, উন্নীতকৰণৰ পিছত ২৫.০৩.১৯৯৬ তাৰিখৰ এক পত্ৰ যোগে বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষকক ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰিবলৈ অনুমতি দিছিল, যাৰ অৰ্থ স্পষ্ট যে আবেদনকাৰীয়ে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰিব। যদিও নিয়মীয়া অধ্যক্ষ আৰু এজন ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কৰ্তব্য পালন কৰাৰ মাজত পাৰ্থক্য আছে, ১৯.০১.২০১২ তাৰিখৰ আন এক পত্ৰ যোগে আবেদনকাৰীয়ে তেওঁক নিয়মীয়া অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্তি দিবৰ বাবে বাবে নলবাৰী জিলাৰ বিদ্যালয় পৰিদৰ্শকলৈ অনুৰোধ জনাইছিল অনুৰোধটো অধিক বিবেচনাৰ বাবে গৃহীত কৰা হৈছিল।। যদিও বিজ্ঞ স্বায়ী অধিবক্তাই এনে ফৰৱাৰ্ডিং পত্ৰই আবেদনকাৰীক কোনো অধিকাৰ প্ৰদান নকৰে বুলি যুক্তি দিয়াটো শুদ্ধ হ'ব পাৰে, গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটো হ'ল বিদ্যালয়খনৰ পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে কৰ্তৃপক্ষ সম্পূৰ্ণৰূপে জ্ঞাত আছিল। তথাপিও অনুশাসন মূলক কাৰ্যকলাপৰ আশংকাত আবেদনকাৰীক ১৬.০৯.২০১৪ তাৰিখে নিলম্বন কৰা হৈছিল। আবেদনকাৰীয়ে প্ৰকৃততে বিনিয়মৰ ১৪ নং নিয়মৰ অধীনত আপীল আবেদন দাখিল কৰিছিল, যি নিলম্বন আদেশৰ বিৰুদ্ধে এনে আপীল আবেদন দাখিল কৰাৰ অনুমতি দিয়ে। সেয়েহে, উক্ত আবেদনক কোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে উত্থাপন কৰা অভিযোগসমূহৰ কোনো উত্তৰ বুলি ধৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ উপৰিও, উক্ত আবেদনত অপৰাধ স্বীকাৰ কৰা হৈছে বুলি বিভাগৰ হৈ কৰা যুক্তি সঠিক হোৱা দেখা নাযায়। এই ন্যায়ালয়ে আপীলত দিয়া বক্তব্যসমূহ সযতনে পৰ্যালোচনা কৰিছে। তথ্যৰ স্পষ্ট প্ৰকাশক অপৰাধ স্বীকাৰ কৰা বুলি ধৰিব নোৱাৰি আৰু উক্ত আবেদনত সকলো তথ্য বিশদভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে।

১৩) ২০.১০.২০১৪ তাৰিখৰ কাৰণ দৰ্শোৱাৰ জাননীৰ সন্দৰ্ভত, আবেদনকাৰীয়ে তেওঁৰ ২৮.১০.২০১৪ ত দাখিল কৰা উত্তৰটো ৰেকৰ্ডলৈ আনিছে। যদিও বিভাগে এনে কোনো উত্তৰ পোৱাৰ কথা অস্বীকাৰ কৰিছে, আবেদনকাৰীক ০২.০১.২০১৫ ত আন এটা কাৰণ দৰ্শোৱাৰ জাননী দিয়া হৈছিল য'ত অভিযোগটো যথেষ্ট পৰিমাণে ২০.১০.২০১৪ তাৰিখৰ প্ৰথম কাৰণ প্ৰকাশৰ জাননীৰ সৈতে একে। সঠিক ব্যাখ্যা অবিহনে এনে পদক্ষেপ গ্ৰহণযোগ্য হয় নে নহয় সেয়া নিজেই এক বিতৰ্কিত বিষয়, কিন্তু ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিবাদিত আদেশত দেখা গৈছে যে অনুশাসন কৰ্তৃপক্ষই তদন্ত

নকৰাকৈ বা অনুশাসনমূলক কাৰ্য্যবিধিত প্ৰয়োজনীয় অন্যান্য বাধ্যতামূলক পদ্ধতি অনুসৰণ নকৰাকৈয়ে আবেদনকাৰীক শাস্তি প্ৰদান কৰিছিল। মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সঞ্চালকগৰাকীয়ে ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিতৰ্কিত নিৰ্দেশৰ জৰিয়তে আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে কৰা অভিযোগসমূহৰ অস্বীকাৰ কৰা নাই/কোনো উত্তৰ দিয়া হোৱা নাই বুলি ধাৰণা কৰি দোষ প্ৰতিষ্ঠাৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে। যদিও এইটো ধাৰণা কৰা হয় যে এজন দোষীয়ে প্ৰতিৰক্ষা বিবৃতি দাখিল কৰা নাই যাৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে অভিযোগবোৰ স্বীকাৰ কৰা হৈছে আৰু সেইবোৰ প্ৰমাণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাক ৰেহাই দিব পাৰি। এজন চৰকাৰী কৰ্মচাৰীক পৰ্যাপ্ত সুৰক্ষা প্ৰদান কৰাৰ বাবে আইনৰ প্ৰয়োজনীয়তা হৈছে এক বাধ্যতামূলক প্ৰয়োজনীয়তা আৰু অনুশাসনমূলক কৰ্তৃপক্ষই এনে অপৰাধীক সকলো যুক্তিসঙ্গত সুৰক্ষা প্ৰদান কৰাটো নিশ্চিত কৰিব এনে যুক্তিসঙ্গত সুৰক্ষা ব্যৱস্থাসমূহৰ ভিতৰত আছে, অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে, দোষীৰ দ্বাৰা জেৰাৰ সন্মুখীন হোৱা, সাফীৰ জৰিয়তে তদন্ত কালত দোষীৰ বিৰুদ্ধে প্ৰমাণ কৰা, প্ৰতিৰক্ষা প্ৰতিনিধিৰ পৰা সহায়, আৰু প্ৰাসংগিক নথিপত্ৰসমূহ পুনৰীক্ষণ কৰাৰ সুযোগ ইত্যাদি।

ভাৰত চৰকাৰ বনাম মহম্মদ ৰামজান খান (১৯৯১ [১] এছ. চি. চি. ৫৮৮) গোচৰত মহামান্য উচ্চতম ন্যায়ালয়ে মতপোষণ কৰে যে ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৪২তম সংশোধনীৰ পিছতো দোষী কৰ্মচাৰীক তেওঁলোকৰ মতামত বিচাৰিবলৈ তদন্ত বিষয়াৰ প্ৰতিবেদন প্ৰদান কৰাটো বাধ্যতামূলক। স্পষ্ট কৰা হৈছে যে, যদিও ৪২ সংখ্যক সংশোধনীত দোষী কৰ্মচাৰীজনক বিবেচনা কৰা শাস্তিৰ বিষয়ে অৱগত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আঁতৰাই পেলোৱা হৈছে, তথাপিও তদন্ত বিষয়াৰ তথ্যৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ মতামত আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ প্ৰয়োজনীয় হৈয়ে আছে। যদিহে এনে সুযোগ দিয়া নহয় তেন্তে অনুশাসনমূলক কাৰ্য্যবিধি বাতিল কৰা হ'ব।

১৫) এই গোচৰৰ ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিবাদিত আদেশত আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ নূন্যতম বা আনুষ্ঠানিক তদন্ত কৰা দেখা নাযায়। ওপৰৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ পোহৰত, য'ত এই আদালতে নিয়মত নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিসমূহৰ উল্লেখযোগ্য উলংঘা লক্ষ্য কৰিছে, তেনে কাৰ্য্যবিধিৰ সিদ্ধান্ত যাৰ ফলত অপৰাধী চৰকাৰী সেৱকে অধ্যক্ষ হিচাপে উলিওৱা সমগ্ৰ ধনৰাশি আদায় কৰাৰ শাস্তি ইয়াৰ দ্বাৰা বাতিল কৰা হৈছে

১৬) ওপৰোক্ত পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, এই ন্যায়ালয়ে বিনিয়মত নিৰ্ধাৰিত প্ৰক্ৰিয়াৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ উলংঘনৰ কথা উল্লেখ কৰিছে, বিভাগীয় কাৰ্যকলাপৰ ফলস্বৰূপে দোষী চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে অধ্যক্ষ হিচাপে লোৱা সম্পূৰ্ণ ধন জৰিমনা হিচাপে আদায় দিয়াৰ বিষয়টো ইয়াৰ দ্বাৰা বাতিল কৰা হৈছে।

১৭) যদিও বিবাদিত নিৰ্দেশটো বাতিল কৰা হৈছে, ৰেকৰ্ডসমূহে ইংগিত দিয়ে যে উন্নীতকৃত উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ অধ্যক্ষ হিচাপে আবেদনকাৰীক নিযুক্তি দিয়াৰ কোনো আনুষ্ঠানিক আদেশ নাছিল। এই ন্যায়ালয়ে এইটোও জনোৱা হৈছে যে আবেদনকাৰীয়ে ৩১.০১.২০১৫ তাৰিখে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিছে, আৰু প্ৰায় এটা দশক পাৰ হৈ গৈছে। গতিকে বিতৰ্কৰ অন্ত পেলাবলৈ আৰু ভৱিষ্যতৰ যিকোনো সম্ভাৱ্য মোকদ্দমা পৰিহাৰ কৰিবলৈ, ১০.০৮.২০১৫ তাৰিখৰ বিবাদিত শাস্তিৰ আদেশ আঁতৰাই ৰখাৰ সময়ত, উন্নীত উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰা সময়ছোৱাত আবেদনকাৰীৰ পৰা আৰু কোনো ধৰণৰ ধন আদায় নকৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। কিন্তু অৱসৰৰ সময়ত হাইস্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে তেওঁ যি স্কল লাভ কৰিলেহঁতেন তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তেওঁৰ পেঞ্চনৰ হিচাপ কৰিব লাগে। পূৰ্বে উল্লেখ কৰা অনুসৰি অৱসৰৰ প্ৰায় এটা দশক পাৰ হৈ যোৱাৰ বাবে পেঞ্চনৰ সুবিধাসমূহ আবেদনকাৰীক তৎকালীনভাৱে মুকলি কৰি দিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও আবেদনকাৰীয়ে অধ্যক্ষ হিচাপে কাম কৰা সময়ৰ বাবে বাকী থকা ভাট্টা আৰু বকেয়া দৰমহাও তেওঁক মুকলি কৰি দিব লাগে।

১৮) ওপৰত উল্লেখ কৰা ধৰণে ইয়াৰ দ্বাৰা লেখ আবেদন খনৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

ন্যায়াধীশ

মোকাবিলা সহায়ক

অনুবাদক-কংকনা বৰা, জ্যেষ্ঠ অনুবাদক, অনুবাদ শাখা, গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হব।”